

Jaarverslag 2020

Commissie van advies voor de bezwaarschriften

Inleiding

Voor u ligt het Jaarverslag 2020 van de commissie van advies voor de bezwaarschriften (hierna: commissie) van de gemeente Lingewaard. De commissie adviseert het college, de burgemeester en/of de raad van de gemeente Lingewaard over de afhandeling van bezwaarschriften. De bevoegdheden van de commissie worden bepaald door de Gemeentewet, de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) en de Verordening commissie bezwaarschriften 2015 (hierna: Verordening). Ingevolge artikel 2 van de Verordening adviseert de commissie het bestuursorgaan over beslissingen op ingediende bezwaarschriften als bedoeld in artikel 7:3 en 7:19 van de Awb. Dit gaat over bezwaarschriften tegen besluiten welke door of namens het college, de burgemeester of de raad zijn genomen, met uitzondering van bezwaarschriften over personele aangelegenheden, WOZ, leges of belastingen. In dit jaarverslag zal worden ingegaan op de bezwaarschriften, welke in het jaar 2020 door de commissie zijn behandeld. Daarnaast zal, voor zover deze informatie beschikbaar is, ook aandacht zijn voor de beslissingen op bezwaar, welke zijn genomen na het advies van de commissie.

Commissie van advies voor de bezwaarschriften

De commissie houdt normaliter in verschillende samenstellingen, bestaande uit drie personen, waarvan één voorzitter, ondersteund door een secretaris (medewerker team Juridische Zaken), elke maandag een hoorzitting, waar één tot vier bezwaarschriften per zitting worden behandeld. Daarbij wordt geprobeerd om vanuit efficiencyoverwegingen uiteindelijk minimaal twee bezwaarschriften op een avond te behandelen. Het komt dan ook regelmatig voor dat geplande hoorzittingen van de commissie zijn komen te vervallen.

Bij aanvang van het jaar 2020 bestond de commissie uit negen leden, waarvan er drie ook als voorzitter konden optreden. Dat waren de volgende personen:

- Henk Jan Kastein, voorzitter
- Mary Ribbers-Kobus, voorzitter
- Ton van der Heijden, voorzitter
- Alice van Hest, lid
- Gertom Colenbrander, lid
- Marc Kapteijns, lid
- Judit Baars-Szábo, lid
- Tom de Munnik, lid
- Tina Venema, lid
- Marie-Claire Wichman, lid

Corona

Als gevolg van Corona is het verloop van de hoorzittingen niet helemaal gegaan zoals te doen gebruikelijk. Het was een hele tijd niet mogelijk/toegestaan om fysieke hoorzittingen te organiseren. De hoorzittingen vonden aan het begin van het jaar nog plaats in de Burgzaal van Kasteel de Kinkelenburg. Toen dat op een gegeven ogenblik niet meer kon in verband met de 1,5 meter maatregel, is geprobeerd bezwaarschriften schriftelijk af te handelen, indien bezwaarmakers daarmee instemden. Dit is in een aantal gevallen ook zo gebeurd, maar de praktijk leerde wel dat dit erg langdurige trajecten waren. Rond de zomer diende zich de mogelijkheid aan om de hoorzittingen in de oude raadszaal in Huissen te organiseren. Die was corona-proof ingericht. Daar zijn meerdere hoorzittingen gehouden tot de commissie na de ingebruikname van het herstelde gemeentekantoor in september hoorzittingen kon organiseren in de nieuwe en ruime Flierenzaal. Dit heeft voortgeduurd tot eind 2020. Uiteindelijk zijn er in 2020 23 hoorzittingen geweest.

Aantal bezwaarschriften

In totaal zijn er in 2020 97 bezwaarschriften ingediend. Verder waren er nog 8 bezwaarschriften uit 2019, die in 2020 door de commissie moesten worden behandeld. In totaal zijn dit 105 bezwaarschriften. Van deze 105 bezwaarschriften zijn 10 bezwaarschriften, die eind 2020 waren ingediend, doorgeschoven voor behandeling door de commissie in 2021. Uiteindelijk zijn er in 2020 dus 95 bezwaarschriften door de commissie behandeld.

In onderstaande tabel is aangegeven hoeveel bezwaarschriften er per beleidsterrein in 2020 zijn ingediend, waarbij onderscheid is gemaakt naar bezwaarschriften over dit onderwerp die al in 2019 waren ingediend. Tevens is in de derde kolom aangegeven hoeveel van deze 105 bezwaarschriften per beleidsterrein voor behandeling door de commissie zijn doorgeschoven naar 2021.

Beleidssterrein	In 2020 ingediend (97)	Nog uit 2019 (8)	Waarvan in 2021 te behandelen
Wabo, omgevingsvergunning	23		
Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)	18		2
Participatiewet	13	4	3
Wet maatschappelijke ondersteuning	13	2	
Wabo, handhaving	8		4
Basisregistratie personen (BRP)	6		
Algemene Plaatselijke verordening, handhaving	3	1	
Subsidies	3		
Jeugdwet	3		
Verkeersbesluit over laadpaal	2		1
Wet openbaarheid bestuur (Wob)	1		
Besluit bijstand voor zelfstandigen (Bbz)	1		
Afvalcontainer		1	
Aanwijsbesluit hondenuitlaatstrook	1		
Mandaatbesluit	1		
Grafrecht	1		

In totaal zijn er in 2020 bijna honderd bezwaarschriften ingediend, waarvan de meeste bezwaren betrekking hebben op besluiten in het sociaal domein en omgevingsvergunningen. Inclusief de 18 Tozo-bezwaren heeft bijna de helft van de bezwaren betrekking op het sociaal domein. Verder valt op dat ongeveer een kwart van de bezwaren betrekking heeft op omgevingsvergunningen.

Ingetrokken en doorgezonden

Van de 105 bezwaarschriften (waaronder de 8 uit 2019) die in 2020 aan de commissie zijn voorgelegd om een advies uit te brengen zijn er uiteindelijk 43 ingetrokken. Ondanks dat de commissie over ingetrokken bezwaarschriften niet hoeft te adviseren, zijn het secretariaat én vooral de vakafdeling met deze bezwaarschriften vaak erg druk geweest. Bezwaarschriften worden veelal ingetrokken nadat er een contactmoment is geweest tussen de vakafdeling en bezwaarmaker in een vorm van zogenaamde 'premediation'. Tijdens die contacten wordt uitgelegd hoe en waarom het besluit is genomen, wat voor de bezwaarmaker regelmatig reden is om het bezwaarschrift in te trekken. Daarnaast is dit contact soms reden voor de vakafdeling om het besluit in te trekken en een nieuw besluit te nemen omdat er nieuwe informatie boven tafel is gekomen. Van alle ingetrokken bezwaarschriften had ruim driekwart betrekking op besluiten in het Sociaal Domein, waarvan ongeveer de helft tegen besluiten in het kader van de Tozo. De 16 Tozo-bezwaren die in 2020 behandeld zouden worden door de commissie zijn allemaal ingetrokken.

In 2020 is 1 bezwaarschrift door de commissie doorgezonden naar een ander (bestuurs-)orgaan, in dit geval de Provincie Gelderland. In 2 zaken met dezelfde reclamant is in overleg met reclamant besloten om de bezwaren aan te houden tot dat er in een vergelijkbare beroepszaak van reclamant een uitspraak is gedaan.

Adviezen commissie

De commissie heeft in 2020 over 49 bezwaarschriften geadviseerd. Van deze bezwaarschriften heeft de commissie in 10 gevallen geadviseerd om ze (deels) niet-ontvankelijk te verklaren. De redenen hiervan waren onder meer termijnoverschrijding, het ontbreken van procesbelang en het gegeven dat er geen sprake was van een appellabel besluit. Wanneer bezwaarschriften overduidelijk niet-ontvankelijk zijn vindt geen hoorzitting plaats. Bij niet-ontvankelijkheid wordt er niet inhoudelijk geadviseerd over het bezwaarschrift. In 1 geval is alleen over de proceskosten geadviseerd.

Over 38 bezwaarschriften is inhoudelijk geadviseerd. De commissie heeft in bijna een/derde van deze bezwaarschriften geadviseerd om deze (deels) gegrond te verklaren. In 26 gevallen luidde het advies ongegrond.

Bij haar advisering heeft de commissie in 2020 voor de 12 (deels) gegronde bezwaarschriften geconstateerd dat er sprake was van een gebrekkige motivering en/of onvoldoende belangenafweging bij de primaire besluitvorming.

Het aantal gegrond geadviseerde bezwaarschriften is toe te wijzen naar de volgende beleidsterreinen:

- Wabo, omgevingsvergunning:	5
- Wmo:	4
- Participatiewet:	2
- APV, handhaving:	1

Beslissingen op bezwaar versus advies

Van de 38 bezwaarschriften waarover de commissie in 2020 heeft geadviseerd, en waar dus een beslissing op bezwaar moest worden genomen, was ten tijde van het opstellen van dit jaarverslag in 1 geval nog niet bekend welke beslissing op bezwaar is genomen. Van de 37 bezwaarschriften waarover wel een besluit is genomen:

- is 10 keer besloten om het bezwaarschrift niet-ontvankelijk te verklaren,
- zijn 25 bezwaarschriften ongegrond verklaard en
- zijn 12 bezwaarschriften (deels) gegrond verklaard.

Het college van burgemeester en wethouders en/of burgemeester is in geen enkel geval geheel contrair gegaan aan het advies van de commissie.

Afhandeltermijnen bezwaarschriften

Er wordt naar gestreefd om bezwaarschriften binnen een zo kort mogelijke termijn zorgvuldig af te handelen. Daarbij gelden als belangrijkste termijnen voor zowel de commissie als het college de termijnen zoals genoemd in de Awb. Volgens de Awb dient een bezwaarschrift, wanneer gebruik wordt gemaakt van een onafhankelijke adviescommissie, binnen twaalf weken na afloop van de bezwaartermijn van zes weken te worden afgehandeld. Deze termijn kan éénmalig, voor afloop van voornoemde termijn, worden verlengd met zes weken of langer indien dit wordt overeengekomen met de bezwaarmaker. Om zoveel mogelijk aan deze termijnen te voldoen, maar belangrijker nog om bezwaarmakers zo snel mogelijk van een besluit te voorzien

op hun bezwaarschrift, wordt in principe elke week een hoorzitting ingepland. Daarbij wordt omwille van efficiencyoverwegingen zoveel mogelijk getracht een hoorzitting 'vol' te plannen, dus niet slechts met 1 bezwaarschrift. Zoals eerder in dit jaarverslag al aangegeven ging het dit jaar als gevolg van Corona niet helemaal zoals hiervoor gemeld. Zo zijn er ook bezwaarschriften schriftelijk afgehandeld, dus zonder fysieke hoorzitting.

Op basis van de in behandeling genomen bezwaarschriften (dus exclusief ingetrokken en doorgezonden bezwaarschriften, maar inclusief de niet-ontvankelijke bezwaarschriften), zijn de gemiddelde doorlooptijden in 2020 als volg geweest:

- Hoorzitting t.o.v. einde bezwaartermijn was na 8,86 weken (in 2019 5,01 weken);
- Advies van de commissie t.o.v. einde bezwaartermijn was na 13,00 weken (in 2019 6,62 weken);
- Beslissing op bezwaar was na 19,15 weken (in 2019 12,80 weken);
- Beslissing op bezwaar was in 19% van de bezwaarschriften binnen 12 weken (in 2019 50%);
- Beslissing op bezwaar was in 54% van de bezwaarschriften (dus incl. 50% < 12 wkn) binnen 18 weken (in 2019 89%);
- Beslissing op bezwaar was in 46% van de bezwaarschriften buiten de 18 weken termijn (in 2019 11%).

Conclusies

In 2020 waren er bijna net zoveel bezwaren ingediend als het jaar ervoor. Als gevolg van Corona is de doorlooptijd van de bezwaren echter aanzienlijk langer dan in 2019. Als gevolg van Corona waren er beperkingen om 'gewoon' fysiek te kunnen vergaderen. Dat heeft een grote impact gehad op de doorlooptijd. Het was veel meer 'passen en meten' en de alternatieve wijze van schriftelijke afdoen bleek achteraf ook erg lang te duren.

Uit analyse van de bezwaren blijkt dat met name bij de bezwaren met betrekking tot omgevingsvergunningen en handhaving de doorlooptijd bijna altijd de 18 weken heeft overschreden. Bij dit soort bezwaren zijn naast bezwaarmakers vaak ook derde belanghebbenden betrokken. Dat maakte in Corona-tijd de planning van een hoorzitting lastiger en we zien dat bij deze bezwaren vaak pas na 10 weken een hoorzitting kon plaatsvinden en daarmee ook het advies relatief laat, vaak pas ruim na de wettelijke afhandeltermijn van 12 weken, is uitgebracht. Bij die bezwaren volgde er gemiddeld pas na 23 weken een beslissing op bezwaar.

De commissie stelt vast dat het college in geen enkel geval geheel contrair is gegaan aan het advies van de commissie. Dit in tegenstelling tot 2019, waar het college in 8 gevallen contrair is gegaan.

Over het aantal behandelde bezwaarschriften (niet-ontvankelijk, gegrond of ongegrond) is in 2020 iets vaker geadviseerd om het bezwaarschrift gegrond te verklaren dan in het voorgaande jaar. Dit betrof in 2020 25% van de afgehandelde bezwaarschriften, tegenover 21% in 2019. Bij de bezwaarschriften waar het advies luidde om het bezwaarschrift (deels) gegrond te verklaren, was net als in 2019 in het overgrote deel van de gevallen sprake van een gebrekkige motivering of onvoldoende belangenafweging. Daarbij kan worden opgemerkt dat het aantal van 12 gegronde bezwaren op het totaal aantal besluiten dat een gemeente in een jaar neemt relatief gezien heel laag is.

Eindconclusie én advies van de commissie aan de ambtelijke organisatie en het bestuur is om te blijven inzetten op een goede voorbereiding van besluiten en daarbij alle belangen zorgvuldig af te wegen. Ook blijft het van groot belang om de besluiten in de primaire fase te voorzien van een volledige en juiste motivering.